

Høringssvar fra Heggedal Nærmiljøsentral

Til: Forslag til ny «forskrift for tilskudd til frivilligsentraler»

Hvorfor skal vi skyte en hest som stadig fortsetter å vinne?

Kort oppsummert

Heggedal Nærmiljøsentral takker for et godt forslag til ny forskrift og støtter i hovedsak forslaget til nye retningslinjer. Vi vil ved gjennomføring klart anbefale økonomisk modell nr. 1. Asker kommune og vi (Heggedal Nærmiljøsentral) vil ved gjennomføring etter modell 4 i betydelig grad tape, både økonomisk og i forhold til pågående aktiviteter. Virkningen for de ikke-kommunale frivilligsentralene vil kunne bli kritisk allerede fra januar 2022 (2023 etter ny informasjon om iverksettelse) – om ikke akutte og avbøtende tiltak i gjeldende samarbeidsavtaler iverksettes fra kommunens side. Trygghet og forutsigbarhet er særs viktige faktorer for frivilligheten, så også for frivilligsentralene og nærmiljøsentralene. (Vi ser forøvrig heller ingen grunn til å tukle med hestens navn.)

Departementet har drøftet fire alternative modeller for en prolongering eller justering av tilskuddsmodellen for Norges mange frivilligsentraler. Forslaget til nye retningslinjer inneholder flere endringer som det kan være naturlig å kommentere – men først må modellene for økonomisk støtte vurderes – slik at det i det hele tatt er grunnlag for videre drift fra januar 2022 (2023). En av de foreslåtte alternativene (alternativ 4) gir ikke et slikt grunnlag – men representerer i praksis en stopp-ordre fra januar 2022 (2023) for de ikke-kommunale frivilligsentralene i Asker kommune. Det er ikke annet enn besnærende enkelt for oss som har vært med på dette i mange år – at modell 1 både har fungert – og vil kunne komme til å fungere i fortsettelsen – selv om vi kan se en og annen risiko for fremtidig endring i denne modellen også. Men vi ønsker altså ingen full stopp nå.

Våre innspill

En fortsettelse av modell 1 for tilskudd til frivilligsentralene vil i vårt tilfelle bety lite (annet enn en positiv videreføring av en ordning som i vesentlig grad har fungert tilfredsstillende i mange år) og vil videreføre en ikke-byråkratisk modell – som også departementet fremhever som anbefalt og positivt. Stillingsprosent »frihet» har vi allerede praktisert i Asker, uten at dette har resultert i mindre belastning eller dårligere resultater fra den enkelte frivilligsentral. Vår grunnleggende tanke har vært 100% tilskudd – 100% resultat. Ikke knyttet til daglig leders ansettelsesprosent. Navn på sentralen? Vi er selvfølgelig en nærmiljøsentral. Som fra starten så i fortsettelsen. Et godt innarbeidet begrep i nærmiljøet.

Asker kommune er etter sammenslåing med Røyken og Hurum kommuner en langstrakt kommune, med store lokale forskjeller og nær 100.000 innbyggere. Kommunene har over lang tid gitt råd om og etablert en rekke frivilligsentraler, totalt 8

i den sammenslåtte kommunen. Frivilligsentralene er alle tuftet på de eksisterende retningslinjer og drives av engasjerte daglige ledere med et minimum av kompensasjon og nær sagt null i administrative kostnader. 5 av frivilligsentralene er drevet som ikke-kommunale (lag eller stiftelse) og de øvrige 3 inngår i virksomheten Innbyggertorg – som kommunale frivilligsentraler.

En eventuell realisering av nye retningslinjer med valg av modell 4 for tilskuddsdelen vil for Asker Kommune bety en total reduksjon i statlig tilskudd på ca. Kr. 1.365.000 per år. (Basert på data fra departementet, innspill fra Norges Frivilligsentraler og folketall per 2. kvartal fra SSB – og med en viss foreløpig usikkerhet – statsbudsjettet for 2022 er ikke helt klart ennå). Likt fordelt på våre 8 frivilligsentraler vil dette bety en netto reduksjon i årlig tilskudd per sentral på ca. Kr. 170.000. Som uten avbøtende tiltak fra kommunen ganske enkelt vil bety «kroken på døra» for de ikke-kommunale frivilligsentralene i kommunen.

Som grunnlag for fortsatt god drift av alle frivilligsentralene, er det nødvendig å forstå noen av forskjellene mellom kommunale og ikke-kommunale sentraler. Kommunale sentraler «er» i det kommunale systemet og har tilgang på støttefunksjoner i dette (f.eks. lønn, ikt, HR, regnskap, etc.) og daglig leder er ansatt på alminnelig gode kommunale betingelser, med en god arbeidsgiverpolitisk plattform i bunn. Bortfall eller reduksjon av statlig tilskudd vil ventelig ha ingen eller liten virkning for den ansatte daglige leder.

Ikke-kommunale sentraler står for all drift selv, dvs. at man for å drifte en ikke-kommunal sentral har et (noe) større finansieringsbehov enn for de kommunale sentraler. Dette har imidlertid intet med lønnsnivået til daglig leder å gjøre, administrative funksjoner må enten utføres med egne ressurser – eller «kjøpes inn» fra eksterne.

Det er også annen viktig forskjell: ikke-kommunale sentraler har flere muligheter til å søke eksternt finansiering gjennom prosjektilskudd enn kommunale sentraler. Disse midlene kan imidlertid ikke brukes til drift av selve sentralen, men skaper aktiviteter i frivilligheten slik at merverdien av grunnfinansieringen av sentralen er vesentlig høyere enn kronebeløpet isolert. Fordelen ved en veldrevet ikke-kommunal sentral er åpenbar.

Navnet frivilligsentral eller nærmiljøsentral får mange til å tenke på et fysisk sted - sentralen - en fysisk møteplass, men de ikke-kommunale sentralene fungerer like mye som lokale foreninger som har forskjellige prosjekter og samarbeider med forskjellige aktører i lokalsamfunnet. For oss i Heggedal har vi en velfungerende samlokalisering med innbyggertorget – og en god arbeidsdeling partene i mellom.

Med vennlig hilsen
For Heggedal Nærmiljøsentral

Per Sletaune (sign)
Daglig leder

Sverre Aae (sign)
Styreleder